E 23/2019 vp

Valtioneuvoston selvitys: Komission suositus neuvoston päätökseksi aloittaa neuvottelut energiaperuskirjan uudistamiseksi

Kanerva Sunila, erityisasiantuntija

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Energiaperuskirjasopimuksesta yleisesti

- **Kansainvälinen energia-alan investointisuoja-, kauppa- ja kauttakulkusopimus**
  - Allekirjoitettiin 1994, astui voimaan 1998

- **Sopimuksessa kansainvälistä energiatuotteiden ja -raaka-aineiden kauppaa koskevia määräyksiä sekä määräyksiä energiaan liittyvistä investoinneista, kauttakuljetuksesta, energiatehokkuudesta ja ympäristöasioista**

- **Monenvälinen sekasopimus, EU ja sen jäsenvaltiot Italiaa lukuun ottamatta sopimuksen osapuolia**

- **Sopimusta ei ole juuri muutettu 90-luvun jälkeen**

Komission mandaatti ja neuvottelut

- **Neuvosto hyväksyi valtuutuksen 15.7.2019, päätöksen liitteenä hyväksytyt neuvotteluohjeet**

- **Komissio neuvottelee sopimuksen uudistamisesta EU:n ja jäsenmaiden puolesta**

- **Tarkempia neuvottelukantoja koordinoidaan neuvoston energiatyöryhmän ja kauppapoliittisen komitean palvelut ja investoinnit -kokoonpanon kokouksissa**

Valtioneuvoston kanta

- **Valtioneuvosto pitää energiaperuskirjasopimuksen uudistamista kannatettavana**

- **Komission valtuuttaminen neuvottelemaan EU:n ja jäsenmaiden puolesta on perusteltua sopimuksen kuuluessa jaettuun toimivaltaan**

- **Neuvotteluvaltuutuksen liitteenä olevat neuvotteluohjeet ovat perusteltuja**

Uudistamisen keskeisiä tavoitteita

- **Investointisuojamääräysten selkeyttäminen ja ajantasaistaminen**

- **Sopimuksen päivittäminen niin, että se heijastaisi paremmin ilmastotavoitteita sekä siirtymistä puhtaaseen energiajärjestelmään**

Neuvotteluohjeet komissiolle (1/2)

- **Sopimusta tulisi investointisuojamääräysten osalta päivittää vastaamaan muita EU:n ja sen jäsenvaltioiden viime aikoina tekemiä sopimuksia**

- **Investointiriitojen ratkaisumääräysten osalta neuvotteluohjeet sisältävät viittauksen käynnissä oleviin monenvälisiin uudistuksiin**
  - Energiaperuskirjasopimus on monenvälinen sopimus
  - Yksi keskeisimmistä monenvälisistä uudistuskeskusteluista on YK:n kansainvälisen talousoikeuskomitean (UNCITRAL) työryhmä III:ssa tapahtuva työ koskien investointiriitojenratkaisun uudistusta. Näiltä osin neuvosto on hyväksynyt neuvottelumandaatin komissiolle koskien monenvälistä investointituomioistuinta (Multilateral Investment Court – MIC), josta on jo aiemmin toimitettu tietoja eduskunnalle sitä koskevalla e-kirjeellä.

Neuvotteluohjeet komissiolle (2/2)

- **Määräykset kestävästä kehityksestä ja yritysten yhteiskuntavastuusta**
- **Kauttakulun osalta integroitujen energiamarkkinoiden vaatimusten huomioiminen selkeämmin**
- **Tiettyjen määritelmien uudistaminen**
- **Ei lähtökohtaisesti uudistusta: alueelliset taloudelliset yhdentymisjärjestöt, investointia edeltävät toimenpiteet**

Neuvottelut sopimuksen muuttamiseksi

- **Modernisaationeuvottelujen käynnistämistä valmistellaan**
- **Sopimuksen muuttamisesta tulee päättää yksimielisesti osapuolten kesken**
- **Jos sopimuksen muuttamisesta saadaan sovittua, EU:n ja Suomen ratifioitava**

Kiitos!

Kanerva Sunila, kanerva.sunila@tem.fi